

Til nr. 4 (§ 821 c)

Den foreslåede § 821 c omhandler proportionalitetsvurderingen med hensyn til straffeprocessuelle indgreb over for børn under den kriminelle lavalder. Efter bestemmelsen skal der ved vurderingen efter de gældende regler om proportionalitet (jf. §§ 755, stk. 4, 782, stk. 1, 791 a, stk. 5, 791 b, stk. 2, 792 e, stk. 1, 797, 805, stk. 1, 816, stk. 1, 817, stk. 4, 818, stk. 3, og 819, stk. 3) lægges vægt på den særlige belastning, som indgrebet på grund af den pågældendes unge alder må antages at indebære.

Til nr. 5 (§ 821 d)

§ 821 d, stk. 1, omhandler politiets pligt til at underrette de sociale myndigheder i forbindelse med tilbageholdelse og afhøring af mistænkte børn under den kriminelle lavalder. Efter bestemmelsens 1. pkt., skal politiet, når børn under denne alder tilbageholdes, snarest muligt underrette kommunalbestyrelsen med henblik på, at en repræsentant kommer til stede. Det samme gælder efter bestemmelsens 2. pkt., når der skal ske afhøring af børn under denne alder, og mistanken angår enten en overtrædelse af straffeloven eller et forhold, der efter anden lovgivning kan medføre fængselsstraf. Det følger af bestemmelsen, at underretning til kommunalbestyrelsen om tilbageholdelse eller afhøring så vidt muligt skal ske inden gennemførelsen af tilbageholdelsen eller afhøringen af barnet.

En repræsentant fra kommunalbestyrelsen skal så vidt muligt have adgang til at overvære afhøringer, der foretages af politiet. Det er herved en forudsætning, at tilkaldelsen af en repræsentant fra kommunalbestyrelsen ikke bevirker, at tilbageholdelsen af barnet udstrækkes ud over det strengt nødvendige, jf. § 821 a, stk. 4.

Bestemmelsen i § 821 d, stk. 1, er i overensstemmelse med de retningslinjer, der er fastsat i Rigsadvokatens meddelelse nr. 5/2003 (tidligere nr. 7/1998). Det fremgår bl.a. heraf, at politiet skal tilkalde en repræsentant for de stedlige sociale myndigheder, når et barn under 15 år tilbageholdes, eller når barnet skal afhøres. Repræsentanten for de sociale myndigheder skal have lejlighed til at overvære afhøringen af barnet.

Med hensyn til afhøring er tilkaldepligten – i overensstemmelse med reglerne i Rigsadvokatens bekendtgørelse nr. 786 af 21. september 1992 om underretning af kommunalbestyrelsen om afhøringer af sigtede under 18 år – dog begrænset til tilfælde, hvor mistanken mod barnet angår enten en overtrædelse af straffeloven eller et forhold, der efter særlovgivningen kan medføre fængselsstraf. Formålet med denne be-

grænsning af tilkaldepligten er at undgå at inddrage de sociale myndigheder i bagatelsager. Det kan i den forbindelse nævnes, at det fremgår af Socialministeriets bekendtgørelse nr. 79 af 4. april 1998 om kommunens bistand til børn og unge i forbindelse med uden- og indenretlig afhøring (§ 1, stk. 1, nr. 4), at kommunens pligt til at sende en repræsentant ikke gælder i rene bagatelsager, eller hvis forældrene efter det oplyste vil være til stede.

Om tilfælde, hvor der kan være behov for sociale hjælpeforanstaltninger, henvises til den foreslåede bestemmelses stk. 2, sidste pkt., samt bemærkningerne nedenfor.

Efter *stk. 2, 1. pkt.*, kan underretning om *tilbageholdelse* efter stk. 1 undlades, hvis tilbageholdelsen har været af ganske kort varighed, hvorefter den pågældende er løsladt. Bestemmelsen tager navnlig sigte på tilfælde, hvor den pågældende løslades umiddelbart efter tilbageholdelsen, fordi politiet straks konstaterer, at tilbageholdelse af den pågældende er ubegrundet.

Efter *stk. 2, 2. pkt.*, kan underretning om afhøring i medfør af stk. 1, undlades, hvis afhøringen foretages i direkte forbindelse med, at mistænkte af politiet træffes under eller i umiddelbar tilknytning til udøvelsen af et strafbart forhold, der i almindelighed alene ville medføre straf af bøde. Denne bestemmelse er i overensstemmelse med § 1, stk. 2, i Rigsadvokatens bekendtgørelse nr. 786 af 21. september 1992 om underretning af kommunalbestyrelsen om afhøringer af sigtede under 18 år, hvorefter politiet kan undlade underretning om afhøringer, der foretages i direkte forbindelse med, at sigtede af politiet træffes under eller i umiddelbar tilknytning til udøvelsen af et strafbart forhold, for hvilket der ikke bliver spørgsmål om højere straf end bøde.

Hvis et forhold, for hvilket et mistænkt barn tilbageholdes eller skal afhøres, giver grundlag for at antage, at barnet kan have behov for, at der iværksættes sociale hjælpeforanstaltninger, fastsættes det i *stk. 2, 3. pkt.*, at underretning – uanset bestemmelserne i *stk. 2, 1. og 2. pkt.* – altid skal gives. Det forudsættes herved, at underretning i sådanne tilfælde gives, så snart det viser sig, at der er behov for hjælpeforanstaltninger, og ikke først når sagen afsluttes.

Den foreslåede bestemmelse indeholder i *stk. 3, 1. og 2. pkt.*, endvidere regler om underretning af indehaveren af forældremyndigheden om tilbageholdelse og afhøring af barnet. Efter bestemmelsen skal indehaveren af forældremyndigheden som udgangspunkt snarest muligt have underretning om tilbageholdelsen eller afhøringen, og indehaveren af forældremyndig-